T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

Uluslararası Çalışma Örgütü

FERRERO DEĞERLİ TARIM

YILLIK BÜLTEN

2022 PROJE FAALİYETLERİNDE ÖNE ÇIKANLAR

Yıllık bülten, Türkiye'nin dört ilinde " **Mevsimlik Tarımda Fındık Hasadında Çocuk İşçiliğinin En Kötü Biçimlerinin Sona Erdirilmesi Projesi**" kapsamında gerçekleştirilen 2022 fındık hasat sezonundaki uygulama faaliyetlerinin bir özetini sunmaktadır.

PROJEYE GENEL BAKIŞ

PROJE ADI	Mevsimlik Tarımda Fındık Hasadında Çocuk İşçiliğinin En Kötü Biçimlerinin Sona Erdirilmesi Projesi
UYGULAYICI KURUMLAR	Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çalışma Genel Müdürlüğü işbirliğinde
DESTEKLEYEN KURULUŞ	Ferrero ve Ferrero Değerli Tarım Programı
PROJE SÜRESİ	Kasım 2020 – Mart 2024
BÜTÇE	3.5 milyon Avro
PROJE İLLERİ	Trabzon, Zonguldak, Samsun, Şanlıurfa
PROJENİN BEKLENEN ÇIKTILARI	**Projenin hedefleri şu şekildedir;**

- Mevsimlik tarımda fındık hasadında çocuk işçiliğinin en kötü biçimlerinin ortadan kaldırılmasına yönelik kurumlar arasındaki koordinasyonun güçlendirilmesi,
- Mevsimlik fındık hasadının olduğu alanlarda doğrudan müdahale mekanizmalarının uygulanması ve yaygınlaştırılması,
- Mevsimlik tarımda fındık hasadında çocuk işçiliğinin en kötü biçimlerinin ortadan kaldırılmasına ilişkin ulusal ve yerel paydaşlar, tedarik zinciri aktörleri ve kamuoyunda farkındalık artırılması.

Fotoğraf: ILO Türkiye Ofisi • Samsun 2022

Fotoğraf: ILO Türkiye Ofisi • Trabzon 2022

Samsun ve Trabzon'da, aileleri hasat döneminde çalışırken proje kapsamında düzenlenen telafi derslerine katılan mevsimlik tarım işçilerinin çocukları

FAALİYETLERDE ÖNE ÇIKANLAR

Proje kapsamında fındık hasadının başlaması ve mevsimlik tarım işçilerinin proje hedef illerine gelmesi ile birlikte Temmuz 2022 tarihi itibariyle aile görüşmeleri ve çocuk tespit çalışmalarını içeren hazırlık faaliyetleri başlatılmıştır. Çalışmalara Eylül 2022 tarihi ortalarına kadar aşağıda yer alan proje il ve ilçelerinde devam edilmiştir;

- **Trabzon**
  Arsin
- **Samsun**
  Tekkeköy
  Terme
  Salıpazarı
- **Zonguldak**
  Alaplı
- **Şanlıurfa**

ILO Proje ekibi, uygulamalarının başarıyla gerçekleştirilebilmesi amacıyla proje illerinde yer alan Valilik, Kaymakamlık ve diğer ilgili kamu kurum yetkilileri görüşmeler gerçekleştirmiştir. Görüşmeler sonunda çocuk işçiliği ile mücadele kapsamında hedef illerinde kullanılacak olan Sosyal Destek Merkezlerine karar verilmiştir.

Proje kapsamında yukarıda belirtilen ilçelerde toplam **5 Sosyal Destek Merkezi** açılmış ve bu merkezlerde **3 Eğitim Koordinatörü**, çocukların tespitinden sorumlu **10 Öğretmen** ile **77 Öğretmen ve 11 Destek Personeli** görev almıştır. Sosyal Destek Merkezleri, çocukların güvenli alanlarda bulunması için haftanın yedi günü açık tutulmuş, bu merkezlerde çocukların fiziksel ve sosyal refahlarına katkıda bulunan faaliyetler sunulmuştur. Merkezlere gelen çocuklara ayrıca ulaşım ve beslenme desteği ile kıyafet ve kırtasiye malzemeleri de sağlanmıştır.

Çocuklara yönelik faaliyetlerin haricinde mevsimlik tarımda çalışan aileler, kendilerine sağlanan rehberlik hizmetleriyle çocukların çalışma riskleri hakkında bilgilendirilmiştir. 2022 hasat döneminde, **1234 çocuğun** mevsimlik tarımda çalışması önlenmiş ve/veya çalışanlar iş yaşamından çekilmiştir. ILO'nun uygulama ortağı Pikolo Eğitim Kültür Gençlik ve Spor Kulübü Derneği'nin desteğiyle **518 aileye** ulaşılmış, danışmanlık ve farkındalık yaratma çalışmaları yapılmıştır. Yine proje faaliyetleri kapsamında 2022 hasat döneminde eğitim hizmetlerine yönlendirilen ve Şanlıurfa'da ikamet eden **100 çocuğun** kış dönemi örgün eğitim devam durumu aile ve okul ziyaretleri ile yakından izlenmiştir ve izlenmeye de devam edilecektir.

Fotoğraf: ILO Türkiye Ofisi • Trabzon 2022

Öğrenciler Yüzme Bilmeyen Kalmasın işbirliği kapsamında yüzme derslerine katıldılar.

Fotoğraf: ILO Türkiye Ofisi • Zonguldak 2022

Zonguldak'ta bir grup öğrencinin Kapanış Etkinliği'nde gösterileri.

Fotoğraf: ILO Türkiye Ofisi • Samsun 2022

Öğrenciler Teknofest Bilim Fuarı'na katıldı, yenilikleri keşfederek rol model alabilecekleri pilotlarla, bilim insanlarıyla tanıştı.

KENDİ CÜMLELERİYLE

Bu senenin hasat mevsiminde pilot illerde yapılan derslere katılan öğrencilerle birlikte diğer proje yararlanıcıları ve destekçileriyle bir dizi röportaj gerçekleştirildi.

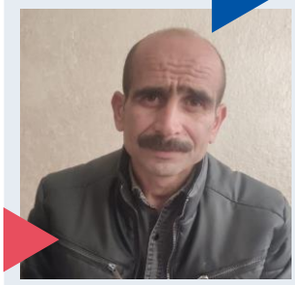

Fotoğraf: ILO Türkiye Ofisi • Şanlıurfa 2022

"Samsun Terme'ye çalışmaya gittik. Öğretmenler çadırımıza geldiler. Herkesle görüştüler, bütün çocukları tek tek sordular. Bize projeyi anlattılar. Biz de onlara güvendik okula kayıt ettik. Çocuklar okula gidince çok mutlu oluyorlar. Yüzleri gülüyor. Onlar okula gidince biz de rahat ve mutlu oluyoruz. Çünkü çocuklar güvende onu biliyoruz."

Veysi Selek / Veli ve Mevsimlik Tarım İşçisi

Bu yıl da yerel makamlar ve paydaşların iş birliğinde, pilot illerde çalışan mevsimlik tarım işçileri çocukların okula devamının önemi ve tarımsal alanlarda çocukların çalışma riskleri hakkında bilgilendirildi.

Proje illerindeki mevsimlik fındık hasadında çocuk işçiliğini sona erdirme hedefi kapsamında

VERİLERLE ILO'NUN MÜDAHALELERİ (2022)

• İşten çekilen ve/veya işe girmesi önlenen çocuk sayısı

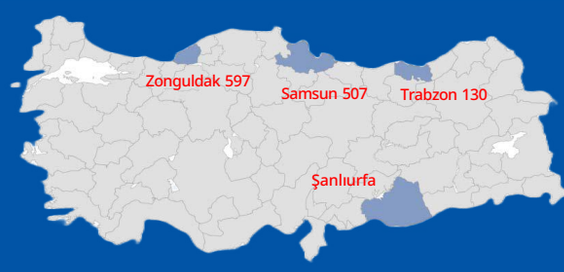

1234

610 kız | **624** erkek

• Gıda ve hijyen ürünleri almak için oluşturulan kartlardan yararlanan hane sayısı

384

• Eğitim materyallerinden ve kırtasiye malzemelerinden yararlanan çocuk sayısı

1119

• Geçici konaklama alanından okula gidiş geliş için servis hizmetinden yararlanan çocuk sayısı

1132

• Beslenme desteğinden yararlanan çocuk sayısı

1234

• Sosyal, kültürel, gezi, spor ve sanat faaliyetlerinden yararlanan çocuk sayısı

866

• "Yüzme Bilmeyen Kalmasın" işbirliği kapsamında yüzme dersi alan çocuk sayısı

67

• Eğitim faaliyetlerine katılan öğretmen sayısı

77

• Çocuk işçiliğinin tehlikeleri hakkında danışmanlık hizmeti verilen mevsimlik tarım işçiliğiyle uğraşan aile üyesi sayısı

518

KENDİ CÜMLELERİYLE

Projenin izleme ve değerlendirme bileşeni kapsamında bu senenin hasat döneminde 100 öğrencinin takibi sağlandı.

Fotoğraf: ILO Türkiye Ofisi • Şanlıurfa 2022

"Yaz sahalarında eğitim verdiğimiz öğrencilerimizi yaşadıkları şehirlerde de görmek bizim için harika bir duygu. Öğrencilerimizin okula devam durumlarını takip etmek, aileleri ve buradaki öğretmenleri ile iletişimde olmak işlerimizi kolaylaştırıyor."

Enes İlpeşin / Şanlıurfa Eğitim Koordinatörü

Örgün eğitime devam etmenin önemi, 2022 sezonu eğitim faaliyetlerine katılan öğrencilerin gittikleri şehirlerde de izlenmesi sağlanarak vurgulandı.

KENDİ CÜMLELERİYLE

Fotoğraf: ILO Türkiye Ofisi • Şanlıurfa 2022

Bize bütün okul malzemelerinden verdiler. Yemeğimizi de kendi elleriyle dağıttılar. Sonra bizi yüzme kursuna götürdüler arkadaşlarımla. İlk başta çok heyecanlandım. Ama sonra öğretmenlerimden öğrendim. Yüzmek çok güzelmiş. Suyun içinde balık gibi kıvrıldım. Keşke her zaman yüzebilsem.

Hatice Alkan / Öğrenci

Çocuklar Türkçe, matematik, fen bilgisi, beden eğitimi, müzik ve resim dersleri dışında Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın yürüttüğü "Yüzme Bilmeyen Kalmasın" projesi ile işbirliği kapsamında yüzme dersleri aldı. Yüzme derslerine katılan öğrenciler, hayat boyu kullanabilecekleri bir yaşam becerisi kazandı.

Fotoğraf: ILO Türkiye Ofisi • Şanlıurfa 2022

Fatma: *Öğretmenler bizi çok sahiplendiler, çok seviyorlardı. O okulda oyun ve ders birlikte oluyor. Hem etkinlikler de oluyor. Keşke Urfa'daki okul da öyle olsa.*

Ayşe: *Okulda oyunlar oynuyorduk, sürekli dama oyununda birinci olmaya çalışıyorduk. Bize okul eşyaları verdiler. Spor ayakkabı, temizlik ürünleri, lif, ıslak mendil bile verdiler. Onları çok beğendim. Hala yanımdalar, kullanıyorum.*

Fatma & Ayşe Aybar / Öğrenci

Bu yıl da aileleri fındık hasadındayken çocuklar tamamlayıcı eğitimlerine devam etti. Çocuklara verilen eğitimin en önemli amaçlarından biri, çocukların oynadıkları, öğrendikleri ve arkadaşlarıyla sosyalleştikleri bir yer olan okulu çocuklar için cazip hale getirmekti. Hijyen eğitimleri ve malzeme desteğiyle de öğrencilere sağlık konusunda bilinç kazandırıldı.

Fotoğraf: ILO Türkiye Ofisi • Trabzon 2022

Trabzon'da Türkiye-Almanya Sutopu Milli Takımları'nın dostluk maçını izleyen öğrenciler maçtan önce Türk ve Alman sporcularla tanışma fırsatı buldu.

ILO Türkiye Ofisi

Ferit Recai Ertuğrul Cad. No: 4

Oran/Ankara, Türkiye

T: +90 312 491 9890

E: ankara@ilo.org

https://www.ilo.org/ankara

Twitter/iloankara

Facebook/UluslararasiCalismaOrgutu

Instagram/ilo_turkiye